

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA O ŠUMAMA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4, te članka 52. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ISTOGA ZAKONA PROISTEĆI

Predloženim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o šumama (Narodne novine, broj 140/05), uređuju se prvenstveno imovinsko-pravna pitanja.

Izmjenom članka 51. omogućuje se da Vlada RH ne prenosi samo vlasništvo, već i pravo gradnje kod postupaka izdvajanja šuma i šumskih zemljišta za potrebe izgradnje poduzetničkih zona, komunalne infrastrukture i dr., te određuje vrsta prostornog plana odnosno drugog akta na temelju kojeg se smatra da je utvrđen interes RH.

Detaljnije se uređuje postupak osnivanja služnosti u šumi i na šumskim zemljištima.

Izmjenom članka 91. ubrzava se i omogućava dovršenje svih postupaka započetih po odredbama Zakona o šumama ("Narodne novine" broj 54/83., 32/87., 47/89., 41/90., 52/90., 5/91., 9/91., 61/91., 26/93., 76/93., 29/94., 76/99., 8/00., 13/02., 100/04. i 160/04.).

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu odredbi ovoga Zakona u Državnomu proračunu Republike Hrvatske nije potrebno osigurati dodatna sredstva.

IV. PRIJEDLOG DA SE OVAJ ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku radi mogućnosti bržeg rješavanja već započetih, kao i veće operativnosti u rješavanju budućih postupaka izdvajanja šuma i šumskih zemljišta iz šumskogospodarskog područja, te osnivanja služnosti na šumi i šumskom zemljištu za potrebe izgradnje infrastrukture, iskorištavanja mineralnih sirovina, podizanja višegodišnjih nasada i za ostale namjene predviđene Zakonom.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ŠUMAMA

Članak 1.

U Zakonu o šumama (Narodne novine, broj 140/05), u članku 17. stavku 2. iza riječi „propisima“ umjesto zareza stavlja se točka, a riječi „uz prethodno mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske“ brišu se.

Članak 2.

U članku 20. stavku 2. podstavak 5. briše se.
U stavku 2. podstavku 6. riječ „upravljanje“ zamjenjuje se riječju „gospodarenje“.

Članak 3.

U članku 37., stavku 2. iza riječi „potrebe“ dodaje se riječi „poduzetničke zone“.

Članak 4.

U članku 42., stavku 3. iza riječi: «oblik» stavlja se zarez, te dodaju riječi: „način izdavanja“.

Članak 5.

Članak 51. mijenja se i glasi:

„(1) Vlada, odnosno tijelo koje ona ovlasti može pojedine šume i/ili šumska zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske izdvojiti iz šumskogospodarskoga područja i prenijeti pravo vlasništva na drugu pravnu ili fizičku osobu ili osnovati pravo građenja, ako za to postoji interes Republike Hrvatske.“

(2) Smatra se da postoji interes Republike Hrvatske ako je šumu ili šumsko zemljište potrebno izdvojiti radi:

- provedbe detaljnog plana uređenja, odnosno akta donesenog na temelju dokumenta prostornog uređenja izdanog prema posebnome propisu;
- obrane Republike Hrvatske,
- obilježavanja mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata.

(3) Interes iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na način i u postupku propisanom za izvlaštenje.

(4) Postupak iz stavka 1. ovoga članka pokreće se na zahtjev pravne ili fizičke osobe u čiju korist se mijenja namjena i prenose prava nad pojedinom šumom ili šumskim zemljištem.

(5) Odluka iz stavka 1. ovoga članka jest upravni akt.»

Članak 6.

U članku 57., stavku 1. iza riječi „divljači“ briše se zarez, te dodaju riječi: „i sl.“.

U stavku 2. briše se točka, stavlja zarez i dodaju riječi: «osim ugovora o služnosti radi eksploatacije mineralnih sirovina.»

U stavku 3. riječi «propisat će» zamjenjuju se riječju «propisuje».

Članak 7.

U članku 58. stavak 1. mijenja se i glasi:

(1) Pojedina šumska zemljišta mogu se davati u zakup do privođenja namjeni koja je određena šumskogospodarskim planovima.»

U stavku 2. riječi: «propisat će» zamjenjuju se riječju: «propisuje».

Iza članka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

(3) Prije sklapanja ugovora o zakupu šumskog zemljišta potrebno je pribaviti mišljenje o pravnoj valjanosti ugovora od nadležnog državnog odvjetništva.»

Članak 8.

U članku 62. stavku 1. riječi: „i fizičke“ briše se.

U stavku 2. redni broj „28.“ zamjenjuje se rednim brojem „64.“.

Članak 9.

Iza članka 70. dodaje se novi članak 70.a, koji glasi:

«Članak 70.a

(1) Protiv rješenja Ministarstva, donijetih na temelju ovoga Zakona, ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(2) Protiv rješenja nadležnih tijela državne uprave i Šumarske savjetodavne službe donesenih na temelju ovoga Zakona, može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog primitka.»

Članak 10.

U članku 91. riječ „ovoga“ zamjenjuje se riječju „toga“.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredba ovog članka izmijenjena je na prijedlog Državnog odvjetništva R.H. kao nepotrebna, iz razloga što bi DORH trebao na ovaj način vršiti kontrolu nad tijelima državne uprave i pravnim osobama čiji je osnivač RH, a istodobno bi korištenje šume i šumskog zemljišta od strane fizičkih osoba i trgovačkih društava bilo izvan kontrole i nadzora.

Uz članak 2.

Brisanje podstavka 5. iz stavka 2. ovoga članka potrebno je iz razloga jer nema uvjeta ni potrebe izrađivati ili odobravati posebne vrste šumskogospodarskih planova na posebno ugroženim područjima, jer su posebno ugrožena područja obuhvaćena ostalim vrstama šumskogospodarskih planova, te se kao takva u tim planovima izlučuju. Sukladno zakonskim obvezama u njima se propisuje i hitna sanacija.

Izmjenom u podstavku 6. nomotehnički i sadržajno uređuje se izričaj, jer se cijeli članak odnosi na vrste šumskogospodarskih planova, a ne planova upravljanja.

Uz članak 3.

U članku 37., stavku 2. taksativno se navode gradnje koje je moguće planirati prostornim planovima, te se na ovaj način dodaju kao izuzetak i gradnje u planiranim poduzetničkim zonama.

Uz članak 4.

Dodavanjem riječi u stavak 3. članka 42. navedenih u ovom članku rješava se i pitanje načina izdavanja iskaznica za čuvare šuma šumoposjednika (lugare). Dosadašnjom regulativom čuvanje šuma organiziralo se jedino u „Hrvatskim šumama“ d.o.o., to jest u šumama u vlasništvu R.H., a sadašnjim propisom mogu čuvanje organizirati i šumoposjednici. Povratom šuma i šumskih zemljišta oduzetih za vrijeme jugokomunističke vladavine očekuje se i povećanje potrebe organiziranja čuvarske službe za šume šumoposjednika, te je potrebno da ministar propiše i način izdavanja iskaznica za čuvare u tim i državnim šumama.

Uz članak 5.

Ovim člankom mijenja se dosadašnji članak 51. Zakona na način da se propisuje da Vlada RH ili od nje ovlašteno tijelo može izdvojiti pojedine šume i/ili šumska zemljišta iz šumskogospodarskog područja i prenijeti pravo vlasništva na drugu pravnu ili fizičku osobu ili osnovati pravo građenja, te se time sukladno zaključku Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske Klasa: 940-01/06-01/03, urbroj: 50441-06 od 8. veljače 2006. godine između ostalog i u odnosu na izdvajanje poduzetničkih zona, izgradnje objekata komunalne infrastrukture i dr., imovinskopravni odnosi rješavati primjenom drugog pravnog instituta, a ne prijenosom vlasništva.

Predloženim člankom ne uređuje se utvrđivanje općeg interesa radi osnivanja služnosti na šumi i/ili šumskom zemljištu budući se za neke služnosti ne može utvrditi interes RH – na primjer uzgoj stoke i divljači, podizanje višegodišnjih nasada i sl.

Stavkom 2. propisuje se da se smatra da je utvrđen interes RH na temelju detaljnog plana uređenja odnosno akta donesenog na temelju dokumenta prostornog uređenja izdanog prema posebnom propisu jer je dosadašnja formulacija obuhvaćala sve prostorne planove, što je preširoko područje, osim toga nemoguće je smatrati da je utvrđen interes R.H. na podlozi prostornog plana na kojem nije moguće izdvojiti česticu.

Ovim člankom je mijenjana odredba dosadašnjeg stavka 5. ovoga članka na način da se propisuje da je odluka o izdvajanju iz šumskogospodarskog područja upravni akt.

Uz članak 6.

U stavku 1. članka 57. dodane su riječi: «i sl.» kako bi se služnost mogla osnovati i za druge namjene, kao što su služnosti za vjetroelektrane, telekomunikacijske stupove i dr., koje nije moguće predvidjeti u trenutku donošenja zakona,

Stavak 2. izmijenjen je na način da će ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva sklapati ugovore o osnivanju služnosti, osim ugovora o služnosti za eksploataciju mineralnih sirovina, budući je Odlukom Vlade RH sklapanje tih ugovora stavljeno u nadležnost Povjerenstva za imovinu VRH.

Uz članak 7.

Izmjenom stavka 1. članka 58. prihvaćena je primjedba DORH-a, u smislu imovinskopravnog raspolaganja šumskim zemljištima u vlasništvu RH.

Dodavanjem stavka 3. ovome članku propisuje se da je prije sklapanja ugovora o zakupu šumskog zemljišta potrebno pribaviti pravno mišljenje nadležnog državnog odvjetništva.

Uz članak 8.

Stavkom 1. brisane su fizičke osobe kao obveznici plaćanja naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma iz ukupnog prihoda, jer fizičke osobe ni ne ostvaruju prihode, već primitke i dohotke, te ne mogu izdvajati sredstva po toj osnovi.

U stavku 2. ispravlja se greška u navođenju rednog broja članka koji se primjenjuje.

Uz članak 9.

Dodavanjem novog članka uređuje se mogućnost podnošenja žalbi na rješenja Šumarske savjetodavne službe i nadležnih tijela državne uprave donesenih na temelju ovoga Zakona, i pokretanje upravnog spora na rješenja Ministarstva.

Članak 10.

Ovom izmjenom svi postupci započeti po odredbama Zakona o šumama ("Narodne novine" broj 54/83., 32/87., 47/89., 41/90., 52/90., 5/91., 9/91., 61/91., 26/93., 76/93., 29/94., 76/99., 8/00., 13/02., 100/04. i 160/04.), dovršit će se prema odredbama toga zakona.

Uz članak 11.

Propisuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona danom objave u Narodnim novinama, radi potrebe žurne provedbe realizacije Operativnog programa Vlade Republike Hrvatske o podizanju višegodišnjih nasada iz 2004. godine, u agrotehničkim rokovima te rješavanja svih imovinsko-pravnih odnosa na šumama i šumskom zemljištu.

POPIS ODREDBI ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 17.

(1) Šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu Republike Hrvatske gospodari Trgovačko društvo.

(2) Pojedine šume i šumska zemljišta iz stavka 1. ovoga članka mogu iznimno koristiti tijela državne uprave i pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska, na način i uz uvjete propisane ovim Zakonom i posebnim propisima, uz prethodno mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

Članak 20.

(1) Šumskogospodarski planovi utvrđuju uvjete za skladno korištenje šuma i šumskoga zemljišta i zahvate u tom prostoru, potreban opseg uzgoja i zaštite šuma, mogući stupanj iskorištenja te uvjete za gospodarenje životinjskim svijetom.

(2) Šumskogospodarski planovi jesu:

- šumskogospodarska osnova područja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Osnova područja);
- osnove gospodarenja gospodarskim jedinicama (u daljnjem tekstu: osnova gospodarenja);
- programi za gospodarenje gospodarskim jedinicama na kršu (u daljnjem tekstu: programi gospodarenja);
- programi za gospodarenje šumama šumoposjednika (u daljnjem tekstu: programi gospodarenja šumoposjednika);
- programi obnove i zaštite šuma u posebno ugroženom području (u daljnjem tekstu: programi obnove i zaštite);
- programi za upravljanje šumama posebne namjene;
- godišnji planovi gospodarenja šumama (u daljnjem tekstu: godišnji planovi);
- operativni godišnji planovi.

(3) Postupak odobrenja i sadržaj šumskogospodarskih planova javan je.

(4) Programi gospodarenja šumoposjednika izrađuju se uz sudjelovanje šumoposjednika, odnosno njihovih zastupnika.

(5) Šumskogospodarski planovi nakon isteka valjanosti trajno se pohranjuju.

(6) Sadržaj te način izrade i postupak odobrenja šumskogospodarskih planova propisat će ministar.

Članak 37.

(1) U šumi i/ili na šumskome zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura i/ili građevine koje su planirane dokumentom prostornog uređenja u skladu s odredbama stavka 2. ovoga članka, te spomenici kojima se obilježavaju mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata.

(2) Dokumentom prostornog uređenja može se planirati da se u šumi ili na šumskom zemljištu izgrade građevine za potrebe infrastrukture, sporta, rekreacije, lova i obrane Republike Hrvatske, vjerske i zdravstvene građevine te područje, mjesto, spomenik i obilježje u svezi s povijesnim događajima i osobama, ali samo ako to zbog tehničkih ili ekonomskih uvjeta nije moguće planirati izvan šume, odnosno šumskog zemljišta.

(3) U izradi dokumenata prostornog uređenja koje donosi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sudjeluje i ured državne uprave u županiji, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležni za poslove šumarstva.

(4) Strategija i Program prostornog uređenja Države, Prostorni plan županije i Grada Zagreba, Prostorni plan područja posebnih obilježja te Prostorni plan uređenja općine i grada kojim su obuhvaćene šume i/ili šumska zemljišta donosi se uz prethodno mišljenje Ministarstva, koje je mišljenje dužno dostaviti u roku od 60 dana. U slučaju da ne dostavi mišljenje u propisanome roku, smatrat će se da je mišljenje dano.

(5) U postupku izdavanja lokacijske dozvole, posebne uvjete za izgradnju građevina iz stavka 1. ovoga članka i izgradnju objekata u pojasu do 50 m od ruba šume za šume u vlasništvu Republike Hrvatske utvrđuje Trgovačko društvo, a za šume šumoposjednika Šumarska savjetodavna služba.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, u postupku izdavanja lokacijske dozvole za građevine za koje građevinsku dozvolu izdaje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, posebne uvjete o utjecaju planiranoga zahvata na šumu utvrđuje Ministarstvo na temelju prethodnoga mišljenja Trgovačkog društva za šume u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno Šumarske savjetodavne službe za šume šumoposjednika.

Članak 42.

(1) Radi ostvarivanja zaštite iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona, Trgovačko društvo dužno je osigurati izravno čuvanje šuma.

(2) Čuvanje šuma može obavljati osoba koja ima najmanje srednju stručnu spremu šumarskoga smjera – lugar te ispunjava i druge uvjete određene posebnim propisima.

(3) Zadaci i način obavljanja poslova lugara, službenu odjeću i oznake te oblik i sadržaj iskaznice lugara propisuje ministar.

(4) Ako lugar zatekne u šumi ili šumskome zemljištu osobu koja protupravno prisvaja drvo ili druge šumske proizvode ili obavlja druge radnje protivne ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju njega, dužan je:

1. zatražiti osobnu iskaznicu ili drugu ispravu na osnovi koje može utvrditi identitet osobe;
2. pregledati osobu, njezinu prtljagu ili prijevozno sredstvo;
3. privremeno oduzeti nezakonito prisvojene šumske proizvode i sredstva kojima je izvršeno protupravno prisvajanje.

Članak 51.

(1) Vlada, odnosno tijelo koje ona ovlasti može pojedine šume i/ili šumska zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske izdvojiti iz šumskogospodarskoga područja i prenijeti pravo vlasništva na drugu osobu, ili osnovati služnost na šumi i šumskom zemljištu radi njihova korištenja u druge namjene u korist druge pravne ili fizičke osobe, ako za to postoji interes Republike Hrvatske.

(2) Smatra se da postoji interes Republike Hrvatske ako je šumu ili šumsko zemljište potrebno izdvojiti radi:

provedbe dokumenta prostornog uređenja, odnosno akta donesenog na temelju tog dokumenta prema posebnome propisu;
obrane Republike Hrvatske,
obilježavanja mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata.

(3) Interes iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na način i u postupku propisanom za izvlaštenje.

(4) Postupak iz stavka 1. ovoga članka pokreće se na zahtjev pravne ili fizičke osobe u čiju korist se mijenja namjena i prenose prava nad pojedinom šumom ili šumskim zemljištem.

(5) Odluka iz stavka 1. ovoga članka jest akt poslovanja.

Članak 57.

(1) U šumi ili na šumskome zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske može se osnovati pravo služnosti u svrhu: izgradnje vodovoda, kanalizacije, plinovoda, električnih vodova, eksploatacije mineralnih sirovina, obavljanja turističke djelatnosti, uzgoja stoke i divljači, te podizanja višegodišnjih nasada na neobraslom šumskom zemljištu i zemljištu obraslom početnim ili degradacijskim razvojnim stadijima šumskih sastojina.

(2) Ugovor o služnosti na šumama i šumskim zemljištima iz stavka 1. ovoga članka u ime Republike Hrvatske sklapa ministar.

(2) Postupak i mjerila za osnivanje služnosti propisati će Vlada.

Članak 58.

(1) Trgovačko društvo može pojedina šumska zemljišta kojima gospodari davati u zakup do privođenja namjeni koja je određena šumskogospodarskim planovima.

(2) Način i kriterije za davanje u zakup šumskoga zemljišta propisat će Vlada.

Članak 62.

(1) Pravne i fizičke osobe koje u Republici Hrvatskoj obavljaju gospodarsku djelatnost plaćaju naknadu za korištenje općekorisnih funkcija šuma.

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka plaća se u visini 0,07 % od ukupnog prihoda i uplaćuju se na poseban račun Trgovačkoga društva za namjene iz članka 28. ovoga Zakona, tromjesečno i po završnome računu.

(3) Trgovačko društvo dužno je Vladi Republike Hrvatske jednom godišnje podnijeti izvješće o ukupno naplaćenim naknadama iz stavka 2. ovoga članka i njihovu utrošku u prethodnoj godini.

Članak 91.

Postupci započeti prema odredbama Zakon o šumama ("Narodne novine" broj 54/83., 32/87., 47/89., 41/90., 52/90., 5/91., 9/91., 61/91., 26/93., 76/93., 29/94., 76/99., 8/00., 13/02., 100/04. i 160/04.) dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.